

LA PRIMERA ETAPA DE LA "SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS JURÍDICS, ECONÒMICS I SOCIALS"

Josep M. Ainaud de Lasarte

AQUESTA branca de l'activitat científica no havia estat gaire conreada per l'Institut d'Estudis Catalans, atès que altres institucions —com l'Acadèmia de Jurisprudència i de Legislació, el Col·legi d'Advocats de Barcelona i el Col·legi de Notaris— donaven proves d'ocupar-se'n amb interès i amb eficàcia, tant pel que fa a l'estudi teòric com amb diverses publicacions i premis.

L'any 1947, però, un grup de joves llicenciats i estudiants de Dret de la Universitat de Barcelona —Josep M. Ainaud, Anton Canyelles, Jaume Carner, Pere Cuxart, Enric Jardí, Lluís Torras i Joan Reventós— formaren una Comissió Executiva per tal d'organitzar una Societat que s'ocupés d'aquests estudis i que obtingués el reconeixement de l'Institut d'Estudis Catalans. Així, el mes de desembre de 1951 s'aconseguí, a través de la Secció de Ciències de l'Institut, el reconeixement d'una nova Societat filial que s'anomenaria "Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials".

En formaren la primera Junta, amb els càrrecs establerts, les persones següents: president: Lluís Duran i Ventosa; vice-presidents: Francesc de P. Maspons i Anglasesell, Salvador Millet i Bel i Joan B. Roca i Caball; secretari: Enric Jardí; vice-secretaris: Josep M. Ainaud de Lasarte, Joan Seguí i Falgar, Lluís Torras i Soler; conservadors (que actuaven com a tresorer i comptador): Pere Puig i Quintana i Francesc Sardà i Cortés; vocals: Ramon Alabart, Lluís Beltran i Antoni Borrell i Macià; president honorari: Antoni M. Borrell i Soler; delegat de l'Institut: Joaquim Carreras i Artau, de la Secció de Ciències.

Les activitats de la Societat se centraren en les formes tradicionals d'actuació acadèmica: comunicacions, taules rodones i ponències. Cal destacar, en primer lloc, el valor cívic de la nova Societat, que permetia una relació constant i cordial de les noves generacions amb les anteriors i la lliure discussió —sempre amb nivell científic i amb objectivitat— de temes polítics, jurídics, econòmics i socials, totalment interdits per les autoritats governatives i administratives de l'època. Recordem, per un moment, les dificultats per a tractar de temes com

“Els sistemes de sufragi”, que dirigí Maurici Serrahima, o els problemes de la integració de Catalunya al Mercat Comú, que presentaren Millet i Bel, Hernández Roig, Ernest Ragner o Josep M. Ainaud. Si, a aquesta llista, hi afegim molts d'altres noms, veurem que la represa de la vida política catalana dels anys setanta s'havia forjat, en bona part, a les reunions de la SCEJES: Frederic Rahola, Joan Cornudella, Jordi Pujol —que hi parlà de problemes de la immigració el 1951—, Ramon Trias Fargas, Pau Roig, Francesc Casares, Josep Benet, Miquel Coll i Alentorn, Alexandre Cirici...

Alguns dels temes tractats permetien la col·laboració de persones d'una procedència diferent; així, Josep M. de Porcioles, Ramon Faus i Manuel Ballbé hi parlaren de temes de dret català, mentre que Sardà Dexeus, Lluç Beltran i Fabià Estapé hi presentaren comunicacions de tema econòmic, o mossèn Joan A. Ventosa Aguilar que hi féu una notable comunicació sobre la nova sociologia.

Un treball especialment interessant fou el que es portà a terme amb la discussió col·lectiva de l'obra *Notícia de Catalunya*, de Jaume Vicens Vives, en publicar-se'n la primera edició. Vicens recollí molts dels suggeriments que li foren fets —entre ells, diversos de Ferrater Mora— a les noves edicions de l'obra.

La relació amb la Universitat —concretament amb la Facultat de Dret de Barcelona— fou intensa i profitosa, i permeté que els primers anys es mantingués activa la Societat. Renovades regularment les Juntes Directives, en foren successivament presidents —a la mort de Duran i Ventosa— Francesc de P. Maspons i Anglasell i —a la seva mort— Antoni M. Borrell i Macià. Els secretariats generals foren exercits per Josep M. Ainaud de Lasarte i per Eduard Cardona. Joaquim de Camps i Arboix hi actuà d'una manera destacada a les tasques de la Secció de Dret.

Des del 1968, la Societat passà a dependre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans. Dissortadament —i cal dir-ho així—, també la SCEJES hagué de dedicar sessions necrològiques als seus presidents, en ocasió del respectiu traspàs. Els darrers anys, una sèrie de circumstàncies —no totes acadèmiques, com la detenció de diversos membres destacats— alentí les activitats de la SCEJES. Actualment, en període de reconstitució, ja han reprès llur activitats les seccions d'Economia i de Sociologia, i dins el curs actual les reprendran la de Dret i tot el conjunt de la Societat.

■ PUBLICACIONS

La Societat publicà l'any 1962 una *Miscel·lània Borrell i Soler* amb temes de dret català —o de drets especials relacionats amb el català— amb una vintena de notables col·laboracions. El volum era dedicat a commemorar el norantè aniversari del jurista català —i president d'honor de la Societat— Antoni M. Borrell i Soler.

Actualment té en curs de publicació una *Miscel·lània Maspons i Anglasell*, també de temes de dret català i de dret consuetudinari, dedicada a la memòria de Francesc de P. Maspons i Anglasell, que representà Catalunya a la Societat de Nacions i fou el segon president de la SCEJES.

■ PREMIS

L'any 1952 la Societat convocà un premi "Francesc Eiximenis", dotat amb 5.000 pessetes, per a treballs breus de tema jurídic, econòmic o social. L'any 1953 fou premiat el treball de Narcís López i Batllori titulat "Consideracions sobre el Dret públic en la doctrina de Jaume Balme". L'obra fou publicada l'any següent.

L'any 1954 fou premiat amb un accèssit un estudi de Ramon Trias i Fargas, sobre "Problemes industrials de Catalunya", que restà inèdit.

Des del 1970 ha estat convocat un nou premi, en substitució de l'anterior, titulat "Maspons i Anglès", per a temes de dret consuetudinari, que no ha estat adjudicat.